

[Fischer]

hvad der er sket med hensyn til aftalerne med Angola og Moçambique. Det er jeg ikke så sikker på. Det er en noget forenklet analyse, og den fører til nogle usikre og upræcise konklusioner. På den måde overser man de politiske muligheder for en fredelig løsning og for et større fredeligt europæisk og amerikansk engagement i hele det sydlige Afrika, der også betyder, at man kan erstatte russernes og østtyskernes nyimperialisme, der mere end noget andet har udsultet Moçambique og Angola.

Det store franske tidsskrift l'Express kalder konflikten i Namibia morderisk og kostbar for Pretoria og ser altså balancen i tingene. Den mener jeg hr. Kelm-Hansen overser. Der er givetvis tale om træthed på begge sider over den væbnede konflikt. Det skal vi ikke beklage, det giver os nogle muligheder, hvor vi kan gå ind med et stærkere engagement.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg synes, den korte bemærkning er nødvendig, for det ville være helt urimeligt at drage regeringen og regeringens samarbejde ind i en debat, der er så ligegyldig, som denne debat er. Det har intet som helst med regeringens stilling at gøre, hvad der er sagt i denne debat. Udenrigsministeren ved, at han på ethvert tidspunkt kan regne med CDs tilslutning, hver gang ministeren af et flertal i folketinget bliver tvunget til at gøre noget.

Vi anerkender de samme grundlæggende magtforhold, som ministeren er nødt til at anerkende hersker i dette folketing, og det ved ministeren. Derfor fremkalder det ikke nogen som helst uro hos ministeren, at vi skulle være uenige om et eller andet, der set fra et dansk synspunkt er fuldstændig bagatellarisk, for Danmark har ingen indflydelse på disse forhold.

Stinus (RV):

Jeg har en enkelt bemærkning til hr. Erhard Jakobsen, som i et tidligere indlæg sagde, at de mennesker, som bor i Moçambique og Angola, tager tingene realistisk. Ja, det gør de da ganske sikkert. De mennesker, som bor i Moçambique og Angola, tager nok tingene akkurat lige så realistisk, som de men-

nesker, der bor i f.eks. Czekoslovakiet og DDR, tager deres lod.

Til hr. Erhard Jakobsen og hr. Arentoft vil jeg gerne sige, at jeg er fuldt opmærksom på – det er vi sikkert alle sammen i denne sal – at der er undertrykkelse af menneskerettighederne mange steder i verden. Der er undertrykkelse af menneskerettighederne mange steder i verden, som det radikale venstre er fuldt parat til at tage stærkt afstand fra. Men det er dog ingen undskyldning for den undertrykkelse af menneskerettighederne, der finder sted i Sydafrika.

Når man hører hr. Erhard Jakobsen og hr. Arentoft, får man det indtryk, at de bruger undertrykkelse andre steder i verden som en undskyldning for den undertrykkelse af menneskerettighederne, der finder sted i Sydafrika. Til både hr. Erhard Jakobsen og hr. Arentoft vil jeg gerne sige: der er intet andet sted i verden, hvor en regering ved en bevidst politik, ved lov, holder 20 millioner mennesker nede blot på grund af en anden hudfarve, intet andet sted i verden end Sydafrika.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg føler mig igen nødsaget til at tage en kort bemærkning, for her ligger nemlig den fundamentale misforståelse. Jeg har ikke talt for, at man skal undskylde brud på menneskerettighederne ét sted, fordi det findes et andet sted. Det, som både hr. Arentoft og jeg har sagt, er: hvorfor i alverden behandle Sydafrika helt specielt? Vi afbryder ikke den diplomatiske forbindelse eller noget som helst andet med Østtyskland, vi laver oven i købet kulturfale med et land, hvor man skyder på folk, når de forsøger at komme ud af landet, og gør mange andre forfærdende ting. Det mest beskidte diktatur i Europa er vel det østtyske. Dette land har vi kultur- og venskabs-, og jeg ved ikke hvilken aftale med. Sydafrika havde vi en chance for at komme til at påvirke. Det har vi ikke i Østtyskland. I Sydafrika kan man tale frit med hvem som helst, man møder på gaden. I Østtyskland kan man kun bevæge sig rundt og skal være meget forsigtig for ikke at få folk i vanskeligheder ved at indlede en samtale med dem.